

משום שאוֹחֲזִים בו שָׂאֵר הָאֲחֵרִים. מה זֶה אוֹמֵר? שְׂפָשֶׁהכֶּהֶן מִתְעוֹרֵר, כָּל שָׂאֵר הָאֲחֵרִים מִתְעוֹרְרִים עִמּוֹ.

וּמִשּׁוּם כֵּן כְּתוּב, וּמִפְתַּח אֶהְיֶה מוֹעֵד וְגו', עַד יוֹם מְלֵאת וְגו'. שְׂבָעָה יָמִים וַדָּאִי, וְאֵז מִתְעַטֵּר הִכְהֵן לְמִטָּה בְּכָל כְּמוֹ שְׁלֹמְעֵלָה. מִשּׁוּם שְׂבָשָׁעָה שְׂמִתְעוֹרֵר הִכְהֵן שְׁלֹמְעֵלָה, הִכְהֵן יִתְעוֹרְרוּ עַל יָדוֹ לְמַעְלָה, וְיִמְצְאוּ בְּרֻכּוֹת לְמַעְלָה וְלִמְטָה.

רַבִּי אֲבָא אָמַר, מַה שׁוֹנָה שְׂמִשַׁח מִשֶּׁה אֶת אֶהְרֹן? אֵלֶּא מִשּׁוּם שֶׁהוּא הִבֵּן שֶׁל אוֹתוֹ (אָחֻז בְּאוֹתוֹ) מְקוּם מְקוֹר הַחַיִּים, וְכָתוּב (ישעיה סג) מוֹלִיף לִימִין מִשֶּׁה זְרוּעַ תְּפָאֲרָתוֹ. וּמִשֶּׁה שְׂמִשַׁח כָּל אוֹתָם יָמִי מְלוֹאִים, לְהַשְׁרֹת הַכֹּל עִם אֶהְרֹן.

רַבִּי חֲזַקְיָה הֵיזֵב לְפָנָי רַבִּי אֶלְעָזָר. אָמַר לוֹ, כִּמְהָ אוֹרוֹת נִבְרְאוּ טָרַם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם? אָמַר לוֹ, שְׂבָעָה. וְאֵלּוּ הֵם: אוֹר תּוֹרָה, אוֹר גִּיְהֻנָּם, אוֹר גֵּן עֵדֶן, אוֹר כֶּסֶף הַכְּבוֹד, אוֹר בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, אוֹר תְּשׁוּבָה, אוֹרוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ. וְאֵלֶּה נִבְרְאוּ בְּטָרַם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם. שְׂבָעָה אוֹרוֹת וּמְאוֹרוֹת שֶׁנִּבְרְאוּ בְּאֶהְרֹן, וְהוּא מְדַלֵּק מְנוֹרוֹת מִמַּעְלָה לְמַטָּה.

רַבִּי אֶלְעָזָר פִּתַּח, (קהלת א) הַכֹּל הֵיזֵה מִן הָעֵפֶר וְהַכֹּל שָׁב אֶל הָעֵפֶר. הֲרֵי שְׁנִינּוּ, הַכֹּל הֵיזֵה מִן הָעֵפֶר - אֶפְלוּ גִלְגַּל חֲמָה. מִי הָעֵפֶר? אוֹתוֹ שְׂשׁוּרֵי תַחַת כֶּסֶף הַכְּבוֹד הַקְּדוֹשׁ.

בְּסִפְרוֹ שֶׁל רַב יִיסָא סְבָא, הַכֹּל הֵיזֵה מִן הָעֵפֶר - מְקוּם שְׂכּוּנָס אֶת הַכֹּל. מְלַמֵּד שֶׁיִּצְאוּ שְׂבִילִים לְצַד הַזֶּה וְלְצַד הַזֶּה, וְהַתְּכַנְסוּ לְהָאִיר כְּמוֹ הָעֵפֶר הַזֶּה שְׂזוֹרְקִים אוֹתוֹ לְכָל עֵבֶר. וְעַל זֶה, הַכֹּל הֵיזֵה מִן הָעֵפֶר, וְהַכֹּל שָׁב אֶל הָעֵפֶר, וְהַכֹּל שָׁב אֶל הָעֵפֶר וַדָּאִי.

אֲחֵרְנִין בֵּיהּ. מָאִי קָא מִיִּירִי. דְּכַד כְּהֵנָּא אֲתַעֵר, כָּל שָׂאֵר אֲחֵרְנִין מִתְעַרְיָן עִמֵּיהּ.

וּבְגִין כֵּן כְּתוּב וּמִפְתַּח אֶהְיֶה מוֹעֵד וְגו', עַד יוֹם מְלֵאת וְגו'. שְׂבָעָה יוֹמִין וַדָּאִי, כְּדִין אֲתַעֵטֵר כְּהֵנָּא לְתַתָּא בְּכֻלָּא, כְּגוֹוְנָא דְלַעִילָא. בְּגִין דְּבִשְׂעָתָא דְכְּהֵנָּא דְלְתַתָּא אֲתַעֵר, כְּלָא יִתְעַרוּן עַל יְדֵיהּ לַעִילָא, וְיִשְׁתַּכְּחוּן בְּרֻכָּאן לַעִילָא וְתַתָּא.

רַבִּי אֲבָא אָמַר, מָאִי שְׁנָא דְמִשַׁח מִשֶּׁה לְאֶהְרֹן. אֵלֶּא, בְּגִין דְּאִיהוּ בְּרָא דְהוּא (ס"א אַחִיד כְּהוּא) אֲתַר מְקוֹרָא דְחַיִּי. וְכָתוּב (ישעיה סג) מוֹלִיף לִימִין מִשֶּׁה זְרוּעַ תְּפָאֲרָתוֹ. וּמִשֶּׁה שְׂמִשַׁח כָּל אִינוּן שְׂבָעַת יָמִי מְלוֹאִין, לְאֲשֶׁרָאָה כָּלֵא עִמֵּיהּ דְאֶהְרֹן.

רַבִּי חֲזַקְיָה הֵזֵב יְתִיב קָמִי דְרַבִּי אֶלְעָזָר, אָמַר לֵיהּ, כִּמְהָ נְהוֹרִין אֲתַבְּרִיאוּ עַד לָא אֲבַרִי עֲלִמָּא. אָמַר לֵיהּ שְׂבָעָה. וְאֵלִין אִינוּן: אוֹר תּוֹרָה. אוֹר גִּיְהֻנָּם. אוֹר גֵּן עֵדֶן. אוֹר כֶּסֶף הַכְּבוֹד. אוֹר בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. אוֹר תְּשׁוּבָה. אוֹרוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ. וְאֵלִין אֲתַבְּרִיאוּ עַד לָא אֲתַבְּרִי עֲלִמָּא. שְׂבָעָה נְהוֹרִין בּוֹצִינִין אֲתַאֲחֵדוּ בֵּיהּ בְּאֶהְרֹן, וְהוּא אֲדַלִּיק בּוֹצִינִין מַעִילָא לְתַתָּא. רַבִּי אֶלְעָזָר פִּתַּח (קהלת א) הַכֹּל הֵיזֵה מִן הָעֵפֶר וְהַכֹּל שָׁב אֶל הָעֵפֶר. הָא תְּנִינּוּ, הַכֹּל הֵיזֵה מִן הָעֵפֶר, אֶפְלוּ גִלְגַּל חֲמָה. מָאֵן הָעֵפֶר. הַהוּא דְשֶׂרִיא תַחַת כֶּרְסֵי יְקָרָא קְדִישָׁא.

בְּסִפְרָא דְבִי רַב יִיסָא סְבָא, הַכֹּל הֵיזֵה מִן הָעֵפֶר, אֲתַר דְּכֻנֵּישׁ לְכֻלָּא, מְלַמֵּד, דְּנִפְקוּ שְׂבִילִין לְהָאִי סְטָרָא וְלְהָאִי סְטָרָא, וְאֲתַכְּנָשׁוּ לְאֶנְהָרָא, כְּעַפְרָא דָּא דְזוֹרְקִין לָהּ לְכָל עֵבֶר. וְעַל דָּא הַכֹּל הֵיזֵה מִן הָעֵפֶר, וְהַכֹּל שָׁב אֶל הָעֵפֶר וַדָּאִי.